

A DOKTORI PhD ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

Ifj. Sarkady Sándor

**A „Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök-hallgatók Ifjúsági Köre” Sopronban
(1919. augusztus 11. – 1948. május 7.)**

Doktori iskola vezető: Dr. Fröhlich Ida DSc. Egyetemi tanár

Témavezető: Dr. M. Kiss Sándor Professzor Emeritus

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar
Történelemtudományi Doktori Iskola
Gazdaság-, Régió- és Politikatörténeti Műhely

Budapest, 2016

1. A kutatás előzményei, probléma felvetés

Szakirodalmunkban még mindig kevés mű dolgozta fel a XX. századi egyetemi és főiskolai diákegyesületek történetét. Ennek oka a rendelkezésre álló dokumentumok szétszórtsága, hiányos volta: A legtöbb esetben az egyesületek iratai csak töredékesen maradtak ránk.

Az Ifjúsági Kör soproni történetét, fennállásának majd harminc esztendejét ez ideig nem dolgozták fel. Hosszabb, rövidebb összefoglalók (a mindenkori, főleg politikai elvárásoknak megfelelők) azonban születtek róla. Gondolunk itt elsősorban Tamás László úttörő jellegű összefoglalójára. Ő a hallgatók két világháború közötti szociális helyzetére helyezte a hangsúlyt tanulmányában. Hiller István könyve pedig a „haladó ifjúsági mozgalmak” marxista módszertanával és a baloldaliság túlhangsúlyozásával mutatja be a hallgatók 1919-1944 „mozgalmi” tevékenységét.

Disszertációm egy vidéki kör, nevezetesen a Sopronban 30 évig fennálló Bánya,- Kohó,- és Erdómérnök-hallgatók Ifjúsági Körének történetét dolgozza fel. Egy a fővárostól elszigetelt Kör mindennapjait igyekeztünk feltárni és bemutatni.

A Nyugat-magyarországi Egyetemen töltött évek alatt megérett bennem a gondolat, hogy méltó emléket állítsak azoknak a fiatal férfiaknak, akik ezt az ifjúsági szervezetet a tárgyalt időszakban igen nehéz körülmények között vezették. Gondolunk itt a Főiskola menekülésére, a Tanácsköztársaság 133 napos rombolására, a trianoni békediktátum sokkjára, továbbá az új otthon elvesztésének valós lehetőségére, a szociális és gazdasági nyomorúságra, bizonyos kiszolgáltatottság érzésére. Ide sorolható a kezdeti meg nem értés, a fiatalok féktelen jókedve, a köztulajdon rongálása és a hallgatóknak a hatósági közegekkel való gyakori összeütközése.

Az Ifjúsági Kör (1879-1948) a maga korának demokratikus intézménye volt, amelyben az évente, rotáció szerint megválasztott elnöksége gyakorolta a vezetést. A vezetőség valódi diákönkormányzatként működött. A Kör tisztviselői a legjobb képességük, tudásuk és belátásuk szerint dolgoztak. Külön értékét adta az Ifjúsági Körnek, hogy magával hozta a hazafiság, a bajtársiasság, a testvériesség szellemét, egyszóval a selmeczi hagyományokat. E hagyományokat ápolta és támogatta a Kör, és ezt a tagság minden utána következő évfolyamnak, mint szent lángot adta tovább. Az akkori hallgatók büszkék voltak arra, ha Kör tagjai lehettek.

2. A követett módszertan

Értekezésem az adott forrásanyagokra, és három évig tartó levéltári kutatómunkára alapozva készült. Elsősorban a ránk maradt, még bennünket is meglepően gazdag levéltári anyag feldolgozásával mutattam be az Ifjúsági Körnek a „selmeci-soproni hagyományok” megőrzésében betöltött kimagasló szerepét.

A kutatás további adatait a Magyar Nemzeti Levéltár, a Soproni Levéltár, a Soproni Múzeum, az Erdészeti Múzeum és a Központi Bányászati Múzeum gyűjteményére alapozzuk.

Munkánkban felhasználtam a főiskolai Tanácsi Jegyzőkönyveket, a soproni napi- és hetilapokat, az MTI napi és heti jelentéseit, a korabeli naplófeljegyzéseket. Hivatkoztam azokra az összeállításokra, ahol az egykori „balekok” és „firmák” mindmáig arra a legbüszkébbek, hogy valaha a Kör tagjai voltak.

Elkészült disszertációm mellékletét korabeli Köri elnökségi csoportképekkel, életképekkel, meghívókkal és fennmaradt tárgyi emlékekkel illusztráltam.

Kikutattam és bemutattam az Ifjúsági Kör viszonyát a mindenkori fenntartóihoz és a rajongásig szeretett professzori karhoz is. Munkámban felvázoltam a Kör tisztségviselőinek feladat- és munkakörét. Kitértem a Kör alapszabályára és annak többszöri módosításaira. (Maga a tanári kar, a Főiskola Tanácsa a lehető legnagyobb megértését tanúsította a Kör tagjai iránt, akik ekkor a teljes hallgatóságot (bánya -, kohó -, erdőmérnökök bajtársi közösségét) jelentették. A mindenkori rektor, a dékánok, professzorok és tanárok valaha maguk is a Kör tagjai voltak. Egy-egy nehezebb döntés meghozatalánál bizonyára eszükbe jutott saját ifjúkoruk is a Felvidéken.)

A dokumentumok segítségével bemutattam azt a kilenc éves küzdelmet, ami egy kicsi tanulószobától a Köri Ház megvételéig tartott. Utaltam a Köri Ház helyiségeinek bérbeadására, és ismertettem a Ház ránk maradt házszabályzatát. Bemutattam a Kör legtehetségesebb vezetőit, azokat, akik aranybetűkkel írták be nevüket az Alma Mater történetébe. Kitérünk írói működésükre is, felvázolva irodalmi munkásságukat. Külön fejezetet szentelünk a soproni főiskolás diákhumornak.

Az ország egyik legpatinásabb vidéki ifjúsági egyesülete 1879. május 22-én alakult meg Selmecbányán. A Kör tagságának kiemelkedő szerepe volt az 1918-as exodus idején a főiskolai felszerelések és a könyvtár megmentésében. Sopronban a hontalanok a Károly kaszárnnyában rendezkedtek be. A tanítás 1919. április 28-tól vette kezdetét igen mostoha

körülmények között. Floch György az utolsó selmeci és első soproni elnök volt. Takács Ferenc ideje alatt (Tanácsköztársaság) nem működhetett a Kör.

A kezdetben szűk- és zártkörű társaság (a 1930-as évektől) egyre jobban kereste a kapcsolatot más ifjúsági egyesületekkel. A befogadó város vezetésével, annak társadalmával a lehető legjobb viszonyra törekedett. (Üde színfoltját adták Sopronnak a grubenben és waldenben pompázó főiskolai hallgatók. Kezdetben voltak súlyosabb összeütközések a rendőrséggel és a polgársággal, de az idő múlásával mind a hatóság, mind a lakosság kezdett megértővé válni a hallgatók iránt. Megszokták és elfogadták a hallgatók szokásait és ősi hagyományait. Sok soproni polgárleány hallgatta szívdobogva, ha ablaka alatt felzendült a főiskolások szerenádja.)

A Kör mindenkori célját a HAZAFISÁG, TESTVÉRISÉG, BAJTÁRSIASSÁG megbonthatatlan hármas egysége jellemezte. Ezt példázza a Kör története mindenkori szerepvállalása a történelem aktuális eseményeiben.

3. Az új eredmények

Mikro történeti megközelítésben sorra vettem a legfontosabb periódusokat és a legkiemelkedőbb vezetők tevékenységét. A hangsúlyt minden esetben az adott Körnek a selmeci hagyományok fenntartásában és továbbvitelében betöltött szerepére fektettem. A Kör és tagsága igyekezett kitörni a városi, és vidéki elszigeteltségéből. A hallgatók az első pillanattól kezdve kiálltak a valós, de a vélt érdekeikért is.

1. Kikutattam, hogy az 1919/1920-as tanévnek négy körü elnöke volt. A T Szabó Béla erdőmérnök-hallgató nevéhez fűződött a Kör első tanulószobája – (a társas élet szerény biztosítására). Székely Pál dr. bányajogász elnöksége idejére esett az első diáksztrájk a főiskolán. Az országos visszhangot keltett diáksztrájkot Székely ránk maradt emlékirata alapján (1963) rekonstruáltam.

Székely Elemér bányamérnök-hallgató és Köre nevéhez az első balekbál megszervezése fűződött. Ezenkívül a felettes hatóságok részére – szociális segélyezés céljából – összeállította a menekült hallgatók statisztikáját is. Az 1920-as években számarányuk a főiskolán belül 42%. A katonahallgatók nagy többsége a földönfutóvá vált köztisztviselők és menekült tisztviselők fia volt.

A Holba Miklós erdőmérnök-hallgató vezette Kör valósítja meg elsőként Sopronban a selmeci ballagást. A ballagás plasztikus leírása Csatkai Endre tollából maradt ránk.

Ember Kálmán bányamérnök-hallgató elnöksége és választmánya idején állt helyre az ún. rotációs köri választás, és az elnökválasztást megelőző korteskedés hagyományának átültetése Sopronba. A hallgatók pártokra szakadva saját zászló alatt, zenés felvonulásokon éltették jelöltjeiket város szerte. Az elnök jelöltek beszédeiket a Deák téren mondták el. A Kör miniszteri engedéllyel ideiglenes otthonán belül (Károly laktanya) nagyobb olvasóhelyiség birtokába is jutott.

2. A Kör tagjai több esetben országos események résztvevőivé váltak. A Leicht Ottó erdőmérnök-hallgató vezette Kör neve örökre összeforrta a nyugat-magyarországi felkeléssel és a soproni népszavazással. A gyér dokumentumok ellenére is kikutatható volt, hogy fővezéri utasításra kapcsolódtak az eseményekbe. Így az első ágfalvi csatában már utóvédként küzdöttek. Egyetemi levéltárunk őrzi a II. ágfalvi csata hallgatóinak teljes névsorát is. Az osztrák agitációt megakadályozó szerepük pedig példamutató volt. Megteremtették nimbuszukat. Ők lettek, Sopron megmentői. Ennek a Körnek a nevéhez fűződött még az Ismerkedési Est átültetése a gyakorlatba (a leendő főiskolai polgárok bemutatkoztak a város prominens személyiségeinek is.) A korábban a selmeci Kisiblyén tartott majálisok helyszínét felváltotta a soproni Erzsébet kert, a 30-as évektől pedig a Hubertusz.

Rávilágítottam az első próbálkozásokra, melyben A Suhayda Kör selmeci ingatlanját (Köri ház és kert) eladva próbált új otthont teremteni magának Sopronban. Az új házalap megteremtéséhez még díszes emléklapot is készítettek. Az első világháborúban elesettek tiszteletére emlékszobor bizottságot hoztak létre. Nemes törekvéseik a korona inflálódása miatt nem járhattak sikerrel.

3. Az 1923-as év kisebb vízválasztónak bizonyult. A Kör már ekkor igyekezett kitörni a vidéki elszigeteltségéből. Szikszay Miklós dr. elnöksége idejére esett, hogy selmeci mintára felállításra került a főiskolai lövészegylet. Ennek tagjai a későbbiekben már fővárosi és vidéki versenyeken vehettek részt.

Új színfolt és egyben az első Sopronhoz köthető hagyomány, az első álarcos bál megrendezése, mely rövid időn belül a Nyugat-Dunántúl egyik legnagyobb társadalmi eseményévé nőtte ki magát. Ettől az évtől váltak fogalommá a hallgatók által rendezett februári bálók. A Kör saját maga és hagyományai népszerűsítésére a ballagásról is elkészítette első mozgófilmjét is. (A film töredékben maradt ránk)

Hetekig tartó országos eseménnyé vált a Hébelt Ede affér. Ez a MOVE és ÉME soraiból kikerült hallgatók egy részének összetűzése volt a város szociáldemokrata képviselőjével. A hangadó hallgatók biztos kormánytámogatást élveztek.

4. Az 1924-es esztendő a legnagyobb antiszemita zavargást hozta el a főiskolára. A külső erők által szított eseményláncolatot az MTI jelentései alapján ismertettük. Az István Sándor vezette Kör (1924-1926) idején egy hétre a minisztérium bezáratta a főiskolát. De ennek ellenére, mégis egy lassú, de biztos talpra állásról beszélhetünk a Kör életében. Helyiség bérlésére került sor a soproni Kaszinóban, a Centrum segítségével főiskolai büfét létesítettek a főépület alagsorában.

5. Rávilágítottam arra a tényre, hogy 1926 végére a Kör vezetése rádöbrent, hogy a létszámában rohamosan csökkenő ifjúságnak új otthont kell teremteni a főiskolán. A nem titkolt cél ekkor már az volt, hogy a Kör tagjainak meg kell vetniük a selmeci örökség nyomán a soproni hagyományok alapjait is. Ebben járt élen a Biber Kálmán vezette Kör. A Kör múlhatatlan érdeme, hogy fontos feladatának tartotta a pusztulásnak indult diákhagyományok megmentését és további fenntartását. Céljaik elérése létrehozták az ügyosztályokat és elindították a Köri Ház mozgalmat. A diákhagyományokban való eligazodást, az azokhoz való ragaszkodást szolgálták az Altai féle ún. balek levelezőlapok.

A Hladonik István erdőmérnök-hallgató vezette Kör így jó talajra építkezhetett. Rámutattam, hogy a kiváló szervező elnökségének idejére esett (1927/29) a veszni látszó selmeci hagyományok teljes körű felélesztése. 1927-ben- öt évi szünet után, ismét életre hívták a „Steingrube Nakkösséget” is, ami német neve ellenére, az egyik legmagyarabb diák kör volt. 1929-re a Körnek új otthona lett Sopronban. Az államkincstár által részükre megvásárolt épület húsz évig valóságos fellegvára volt az egyesületnek. (Itt zajlottak a balekoktatások, a népszerű teaestek, itt fejtette ki tevékenységét a balek és álarcos bálók vigalmi bizottsága, itt működött a valéta bizottság, itt tanácskoztak a város ifjúsági vezetői egymással. A házban kétezer kötetes könyvtár, billiárd és kártyaszoba biztosította a kulturált szórakozást.

A Pájer István vezette Kör elnöksége mindent megtett azért, hogy a Kör múltjához méltóan ünnepelhesse 50 éves fennállását. Erre az alkalomra jelent meg Krug Lajos Tüzek a végeken c. regénye. A Kör első kiadványával a szerző örök emléket állított a nagy múltú intézmény hanyattatásainak, a felkelő harcoknak, a hősi halált halt bajtársaknak és Sopron arany napjának. A dokumentum regény minden balek „kötelező” olvasmánya 86 esztendeje.

6. A gazdasági világválság ellenére a Ruzsinszky László vezette Kör ekkor élte fénykorát. Kikutattam, hogy egyedülálló módon három egymást követő ciklusban is elnöknek választották. Erre elhivatott munkásságával, polihisztori tevékenységével szolgált rá. Ruzsinszky Emlékezés c. füzetével (1931) és az 1932-ben megjelent Tempus c. regényével örök értékű szolgálatot tett a soproni főiskolai-egyetemi diákságnak. A kötet mind a mai

napig a selmeci-soproni diákhagyományok ébren tartója és éltető forrása. Elnöksége idején újult meg az akkor már évek óta szünetelő vidám ballagás is. A Kör új képeslap sorozat kiadásával is népszerűsítette a diákéletet. Látnunk kell azt is, hogy Az 1932-ben általa felavatott Őrtüzek az évek során örök jelképpé vált.

7. Rávilágítottam arra a tényre is, hogy vélt és valós okok miatt a Kör és elnöke kapcsolata a város vezetésével megromlott. Ennek oka: Kölcsönösen nem látogatták egymás rendezvényeit és ünnepeit. Az elődök „bűnei” miatta Sopp László erdőmérnök-hallgató elnöksége idején a Kör egy évre elszigetelődött. (A hatóságok kivették a hallgatók kezéből a nemzeti ünnep megrendezésének jogát is.) Ehhez társult még az intézmény bizonytalan sorsa, mely 1934-től a József Nádor Műegyetem egyik karaként működött tovább. A kör elnökség mellé így tanárelnököt választottak ezzel is elejét véve az esetleges kilengéseknek.

Kikutattam, hogy a Wágner Kör, hogy helyreállítsa a bizalmat a város vezetésével, nagy súlyt fektetett a Kör erkölcsi színvonalának megszilárdítására. Szigorúan megtoroltak minden olyan cselekedetet, amely ártott a Kör jó hírnevének. Megállapítottam, hogy erőfeszítéseiket teljes siker koronázta. A város vezetése és a Kör között helyreállt a bizalom

8. 1938 valóságos vízváltást a Kör addigi életében. Rávilágítottam, hogy a vélt és valós pángermán veszély – a német expanzió – cselekvésre ösztönözte a Madas (Muck) András vezette Kört. Kezdetét vette a Kör évszázados szokásinak és hagyományainak magyarosítása. Először a német-magyar nóták arányát változtattak meg. A kör szakestélyeken, a diák kamarákban, egyre gyakrabban énekeltek magyar nótákat és ez az egyre népszerűbb katonanóták éneklésével egészült ki. Átalakították a német vezényszavakat annak magyar megfelelőjére, s azokat nyomtatott szórólapon terjesztették is.

1938 őszén a hallgatók az ún. Harcéta mozgalomból vették ki részüket Juhász László bányamérnöknek, a kör legidősebb elnökének vezetésével. Önkéntesen kb. 120 fő vett részt a felvidéki akciókban. A hallgatók hazaszeretetből, áldozatvállalásból, akárcsak 1921-es felkelő elődeik jelesre vizsgáltak.

9. Kikutattam és leírtam, hogy mennyire élen járt a Virágh Béla vezette Kör a kulturális mozgalmak megrendezésében: ezek voltak a „Tarka estek”, (a Kör saját magát és a hagyományait mutatta be), az „Alföldi estek” (a magyar népi táncok népszerűsítése) és a „Lövész teaestek” (a harcéták iránti tisztelet megnyilvánulása). Ráműtattam a Körnek a MEFHOSZ-hoz való szoros baráti viszonyára is.

Ráműtattam, hogy a Volksbundban rejlő veszélyek ösztönös cselekvésre készítették a Kört. Minden lehetséges eszközzel védekezni kezdtek a hazai németek mozgalomával és annak tagjaival szemben. Ebben a kormánykörök, a városi tisztviselők, de a tanári kar egy

része is messzemenően támogatta őket. A Hibbey Albert (1940-41) vezette elnökség a „versiz”-hez, azaz a kiközösítés alkalmazásához nyúlt a volksbundista hallgatókkal szemben. Megállapítottam azonban, hogy a németellenesség kétélű fegyverré vált kezükben. Alkalmas volt arra, hogy azokat is sújtsa, akik nem voltak a náci eszmék megszállottai. A diákélet fontos történése az is, hogy ebben az időben vette kezdetét önálló diákmenza megszervezésének folyamata.

10. Bebizonyítottam, hogy a Polgáry Sándor kohómérnök-hallgató vezette Kör, vezető szerepre törekedett a városban. Ezt a célját rövidesen el is érte. Az ekkor már 600 főt számláló egyesület bekapcsolódott az országos diákegység mozgalomba is. A Kör múlhatatlan érdeme volt önálló folyóiratának, a Bástyánknak az elindítása. Az orgánum az 1941-44 közötti időszak hű lenyomata. Benne foglaltatik mindaz, ami egy helyét kereső vidéki kör munkáját mutatja be a hagyományok őrzésében, azok fenntartásában és átadásában. A folyóirat további célját az összefogásban, a magyarság ápolásában és az önművelődésben látom. Naplófeljegyzések és kevésbé ismert dokumentumok alapján ismertettem a városban lezajló legnagyobb Volksbund ellenes megmozdulásokat. Rávilágítottam arra, hogy a hallgatók Volksbund ellenes mozgalma jól szolgálta a németellenes nyomás kivédését, de alkalmassá vált a Hitler és náciellenes nézeteket vallók megsértésére is.

11. A Sali Emil vezette Kör működésénél (1942-43) kikutattam és bemutattam a Kör vezetésének és tagságának arra irányuló erőfeszítését, hogy a háborús hátorszáiban a pezsgő diákéletet minden körülmények között fenntartsa. Alkalmazkodtak a megszorításokhoz is. Ennek ellenére így is születtek eredmények. Életre hívták a szükség menzát és a szükség internátust, valamint lerakták az új internátus alapjait. Balekbál helyett balek-teastet rendeztek, Álarcos bál helyett estélyt. Bekapcsolódtak az Éneklő-Ifjúság mozgalomba és ott bábáskodtak a Magyar Művelődés Háza életre hívása felett.

Ruzsinszky István és köre mindent megtett a selmeci hagyományok ápolására és továbbvitelére. A hagyománykutatás is új lendületet vett. Elnöksége alatt tucatnyi új asztaltársaság állt fel. Kikutattam és felvázoltam, hogy a Kör a diákegység mozgalmon belül mindvégig ragaszkodott kialakított önállóságához. Azért küzdött, hogy önálló szövetségnek ismerjék el a Magyar Nemzeti Diákszövetségben belül.

12. Nyomon követtem az 1945 augusztusától 1948 májusáig tartó időszak gyökeresen megváltozott politikai körülményei között (szovjet megszállás) a Kör vezetőségének (Mersich, Kárpáty, Igmándy, Ruhmann) és tagságának munkáját. Dokumentumokkal igazoltam, hogy a két utolsó elnök időszakát már a baloldal szakadatlan támadása jellemezte.

A források szerint az Igmándy vezette Kört ideológiai síkon folyamatosan támadták, mert a Kör töretlenül ragaszkodott az általa képviselt, ún. ősi selmeci hagyományokhoz és a mindenkori polgári értékekhez. Ennek egyenes következménye lett a Körnek az ÁVO által elrendelt megfigyelése.

Ruhmann és Köre még tette a tehetőt, de fokozatosan beszűkült a mozgástere. A baloldal mindenkit felhasznált ellenük (köri tagok, népi kollégisták), hogy munkájukat ellehetetlenítsék. Jelenlegi tudomásunk szerint a Kör az egyetlen ifjúsági egyesület volt, amely nem várta meg a belügyminiszter rendeletét; a ránehezedő politikai nyomás miatt önmagát oszlatta fel.

Az Ifjúsági Kör ma már csak a legidősebb mérnökök emlékezetében él tovább; dicső múltja, ragyogó tettei azonban követendő például szolgálhatnak a mai és mindenkori baráti társaságoknak is.

Tisztában vagyok vele, hogy gyűjtőmunkám és a dokumentumok feltárása nem lehet teljes. A lehetőségekhez képest a legjobb tudásom szerint igyekszem bemutatni azt az egykori egyesületet, amely már több mint 60 éve nem létezik.

Az utódoknak, a mai egyetemi polgároknak, a jelenleg fennálló ún. „tanszékeknek” az elődökre örökre büszkének kell lenniük. Erőt és hitet meríthetnek példájukból, mert az Ifjúsági Kör kisugárzása, az időtlen selmeci-soproni diákszellem ma is eleven hatóerő.

Alapvető célom volt a fellelhető anyagot megszerezni, és a PhD képzés keretében megírni az Ifjúsági Kör történetét 1919-1948 között. Reményeim szerint dolgozatomban sikerült a vidéki Kör tevékenységének hiteles keresztmetszetét adnom, úgy hogy közben rámutathattam az országos diákegyesületek mozgalmához fűződő (gyér) kapcsolataira is.

Bízom benne hogy ez a „soproni mozaik” is teljesebbé teszi a kör- és korszakot, s másokat is arra sarkall, hogy foglalkozzanak a XX. századi főiskolai és egyetemi diákegyesületek olykor történelmet formáló tevékenységével.

Elkészült disszertációm gerincét helyi szinten a Nyugat-magyarországi Egyetem Központi Levéltárának iratanyaga (rektori, dékáni stb.) és a tanácsi jegyzőkönyvek adták. Ehhez járult még a Soproni Városi Levéltár polgármesteri iratanyaga és az egyesületek iratanyagának töredéke. Felhasználásra kerültek a szakmúzeumok (Soproni Múzeum, Központi Bányászati Múzeum, Erdészeti Múzeum) iratanyagai és tárgyi emlékei is.

Országos szinten a Magyar Nemzeti Levéltár idevonatkozó fondjait és rezervált iratait kutattam. Ezek közül is elsősorban a PM, az FM, a VKM és a BM idevonatkozó iratait. A fentieket az MTI napi és heti jelentéseivel egészítettem ki.

4. A témában végzett publikációs tevékenység.

Tamás László: *Ifjúságunk élete a két világháború között*. Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián: Sopron 1919-1969. EFE 1972 145-172 o.

Hiller István: *A soproni egyetemi hallgatók mozgalmai a két világháború között : fejezetek a soproni egyetem történetéből : 1919-1945*. Sopron, 1975. 218 o.

Ladányi Andor: *Az egyetemi ifjúság az ellenforradalom első éveiben (1919-1921)* Bp.: Akad. Kiad, 1979

Ladányi Andor: *Egyetemi ifjúsági szervezetek a Horthy korszakban* In.: EDUCATIO 1995/2. sz.

Magyar diákélet és diákegyesületek. Szerk. Ludwig Rezső, Szemenyei Kornél. - Bp: Athenaeum, 1900.

„Mint oldott kéve” *A balekvizsgától az aranydiplomáig*. Szerk. Erdős László, Pilissy Lajos OEE 2003 44-51 o.

Országgyűlési választások és képviselők Sopronban, 1848-2004: életrajzi tanulmányok / ifj. Sarkady Sándor, Tóth Imre: Sopron, Hillebrand Ny., 2005. 158 o.

Pajtás! Szerencse Fel! A bányász-, kohász- és erdész-hallgatók ifjúsági szervezeteiről a 19. és a 20. században, OMBKE-OEE Bp. 1987.

Sopron, Sopron... Te vagy az oka mindennek. Szerk. Ghimessy László, Haják Gyula, Wisnovszky Károly Bp. 2004.

Sopron a népszavazás idején, 1921-1922 / Schäffer Ármin udvari fényképész fotográfiái ; ifj. Sarkady Sándor, Tóth Imre, Kincses Károly tanulmányával ; [a képeket vál. és a képismertető szövegeket írta ifj. Sarkady Sándor és Tóth Imre] ; [szerk. ... Sass László]. Sopron: Edutech, 2001 131 o.

Viczián János: *Diákélet és diákegyesületek a budapesti egyetemeken 1914-1919*. Budapest, 2004

Vivat Academia...(főszerk Bakó Károly), OMBKE-OEE Bp. 1984.

Wisnovszky Károly: *Ötven éve ölték meg az Akadémiát*. Egy szemtanú vallomása in.: Sopron nem ereszt el. Erdészettörténeti Közlemények XLIV. Bp.: 1999 81-93 o.

Zsigó László. „*Erdészcsillag*”. *Egyetemi történetek Sopronból. 1946-1950*. in.: Sopron nem ereszt el. Erdészettörténeti Közlemények XLIV. Bp.: 1999.

Tűzek a végeken / ifj. Krug Lajos ; Medgyesi Schwartz Antal rajz. Kiadás: 3. kiad. Sopron : Hillebrand Ny., [2008]. 208, [23] o. : ill. ; 20 cm

Gyökerek és lombok : erdészportrék / szerk. riporter Pápai Gábor ; [sorozatgazda az OEE]. - Barcs : Dunaker Kft., [2000]

Halász Aladár: *A soproni harcéták története*. In.: Erdészettörténeti Közlemények LXXI sz. Bp. 2007 47-65. o.

Jérôme René: *Főiskolás álarcosbál – Mozaik a két világháború közti időből* – Soproni Füzetek 1988. 52-54. o.

Jérôme René: *Adalékok a soproni Ifjúsági köri Ház történetéhez. Megemlékezésül Ifj. Béky Albertre* in.: OEE Erdészettörténeti Szakosztálya Közleményei XX. sz. Bp.: 32. o.

Kollwenz Ödön: *Diákélet amagya. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolán tíz évvel a trianoni békeszerződés aláírása után*. Erdészettörténeti Közlemények LX sz. Bp.: 2003. 85-98. o.

Őnámítók: vidám regény / Ruzsinszky László; [kiad. Ruzsinszky László örökösei, Selmei Társaság]. Sopron, 2015

Szilas A Pál: *A balek tudnivalói*. Miskolc, 1965 OMBKE

Tempus: regény / Ruzsinszky László ; [szerk. Bán Imre ..., Kiss Csaba ..., Ifj. Sarkady Sándor]; [ill. ... Bihary László] ; [kiad. a Selmeczi Társaság]. 4. kiad. Megjelenés: Sopron: Selmeczi Társ., 2009.

Ifj. Sarkady Sándor: *Missuray-Krúg Lajos 1898-1944* in.: Aranykönyv 2002 154-155. o.

Ifj. Sarkady Sándor: *Egy poéta a hajdani főiskola Bányamérnöki Karán*. Soproni Füzetek 2010 24-27. o.

Ifj. Sarkady Sándor: *A selmezbányai főiskola hősi halott hallgatói (1914-1921)* Sopron: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó 2014, 210 o.